KARKSI SÕNA

• Karksi valla infoleht • Nr. 5 (118) Mai 2005 •

Sõnumeid

Jätkub projekt "Värvid valda"

Eelmisel aastal liitus Karksi vald projektiga "Värvid valda", mille eesmärk on parandada valla üldilmet ja abistada majaomanikke värvimaterjalide soodushinnaga ostmisel.

Möödunud aastal soovis seda võimalust kasutada 12 hoone omanikku. Vallale teada olevalt leidus ainult üks pere, kes julges ette võtta nii mahuka töö nagu elumaja värvimine. Piirduti uste, akende, aedade või maja osalise värvimisega.

Loodan, et tänavu on rohkem ettevõtlikke inimesi, kes mõtlevad oma kodu välisilmele ja hoonete korrastamisele. Kampaania kestab 1. maist 1.oktoobrini. Selle aja jooksul on võimalik nendel, kes on Karksi Vallavalitsuses vastava avalduse täitnud, võimalus osta "Sadolini" ja "Vivacolori" firma välisviimistluseks mõeldud tooteid (immutusvahendid, kruntvärv, oksalakk jm.) 20 protsenti soodsamalt.

Avaldust esitama tulles peab hoone omanik teadma, mida ta värvida soovib, ning värvitooni ja kindlasti värvitava pinna suuruse ruutmeetrites. Nõuandeid ja asjalikke soovitusi saab vastavaid tooteid müüvatest kauplustest.

Kampaanias osaleda soovijatel palun võtta ühendust vallavalitsusega telefonil 435 5516.

Tiia Kukk,
maa- ja keskkonnaspetsialist

Täpsustame külade piire

Vabariigi valitsuse 2004. aasta 25. novembri määruse nr. 335 "Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja kord" alusel on valdadel võimalik küla piire täpsustada kuni maikuu lõpuni. Külade piiride korrigeerimise vajadus tuleneb sellest, et praegused piirid on määratud 1:50000 mõõtkavalisel kaardil, mille täpsus pole piisav.

Koostöös külavanematega, kes tutvustavad uusi korrigeeritud piire kohapeal, ja volikogu maakomisjoniga on jõutud niikaugele, et uued täpsustatud piirid on kantud 1:20000 katastrikaardile ning on avalikult maakorraldajate toas näha.

Töö käigus on piiride kulgemisel arvestatud olemasolevate katastriüksuste piiride või põhikaardi loodusobjektidega (teed, kraavid, jõed, ojad, sihid). Arvestatakse ka maaomanike põhjendatud soovidega, millega seoses võib kas katastriüksuse osa, terve katastriüksuse või katastriüksuste grupi määrata teise asustusüksusesse.

Selle töö käigus pole lubatud külasid juurde tekitada ega ka ära kaotada ning külade nimesid muuta.

Kõik, kes soovivad täpsustatud katastrikaardiga tutvuda, saavad seda teha 19. maini maakorraldajate toas.

Maaja Kass,
maakorraldaja

Külas käis entsüklopeedia peatoimetaja

21. aprillil kogunes hulk karksilasi linnaraamatukogu kutsel kultuurikeskuse väikesesse saali, et kohtuda Eesti Entsüklopeedia aktsiaseltsi juhatuse esimehe, filosoofiadoktor Hardo Aasmäega (54). Muide, laiem üldsus tunneb teda peale muu ka kui kunagist Tallinna linnapead (1990—1992) ja kui Terevisiooni igakolmapäevast kommentaatorit.

Külaline pajatas meie suurima teatmeteose valmimisloost ja tutvustas põhjalikult valmimisjärgus oleva entsüklopeedia kaardiköite "Suure Maailmaatlase" sisu ja struktuuri ning selle koostamise põhimõtteid. See mahutab üle 200 kaardi, mille aluseks on uusimad kartograafiaallikad, nii et võime unustada vahepealsed, nõukoguliku tsensuuri moonutatud kaardikogud.

Tänapäevasel tasemel kaartide joonistamise kõrval tuleb piinliku täpsusega järgida nii kohanimede esitamise rahvusvahelisi tavasid kui ka emakeele õigekirjutuse reegleid. Praegu on käsil kolmas korrektuur ja atlase kollektiivil ees töötihe suvi. Peamiselt Riia kartograafia-trükikoja abil loodetakse Eesti kõigi aegade põhjalikum atlas ilmutada septembris. Ettetellijad saavad selle posti teel (kuni mai keskpaigani maksab atlas 650 krooni, raamatupoes juba umbes 800).

Kaasavõetud teatmeteoseid vaadati-sirviti suure huviga, mitmeid ka osteti, sest hind oli ju pisut mõõdukam kui kauplustes. Vormistati ligemale kümme ettetellimust.

Olav Renno

MAIRE TORIMI foto

Olmeprügi veetakse ära

Kevad on suur koristamise aeg. Tihti aga pannakse praht ja endale tarbetud esemed "eikellegimaale" ning need reostavad teekraave, metsaaluseid ja järveääri, või sokutatakse see hoopis võõrasse prügikasti.

Et prügi ja äravisatavad asjad satuksid ikka õigesse kohta, korraldab vald 14. ja 15. mail olmeprügi äraveo. Tasu on 50 krooni. Maksta saab eelnevalt Karksi valda. Samuti on võimalik samadel päevadel ära anda vanametalli (sobivad igasugused metallesemed). Metalli äravedu on tasuta.

Kindlasti tuleb olmeprügi ja vanametalli äravedu eelnevalt registreerida. Teateid ootame 12. maiks telefonil 435 5516 või 5343 2880.

Olmeprügi vedamise käigus ei saa ära anda ohtlikke jäätmeid. Seda kogumisreidi korraldas AS "Masp" 30. aprillil. Kellel polnud sellel kuupäeval võimalik või puudus vajalik info, need saavad ohtlikke jäätmeid ära tuua Pärnu mnt. 8 värava kõrval olevasse konteinerisse kolmapäeviti kella 15—19 ja laupäeviti kella 11—14.

Teadmiseks valla kodanikele! Klaas-, plekk- ja plastiktaarat ning tetrapakendit võib tuua Karksi-Nuia parkimisplatsi ääres olevatesse konteineritesse (taarapunkti juures). Vanapaberit ja pappi saab panna Karksi-Nuia Gümnaasiumi ja Karksi külas lasteaia juures olevatesse paberikonteineritesse. Vanapaberikonteinerisse ei tohi panna märga, tugevasti määrdunud, kiletatud ja vahatatud paberit või pappi.

Biolagunevad jäätmed on soovitav võimaluse korral komposteerida. See võimaldab koduses majapidamises tekkivatest toidu- ja aiajäätmetest kergesti valmistada kompostmulda, mida saab kasutada aias väetisena ja mulla omaduste parandajana.

Oksad võiks vaikse ilmaga ja väikestes kogustes ise ära põletada.

Tiia Kukk,
maa- ja keskkonnaspetsialist

• **26. aprillil toimus kultuurikeskuses kirjandusõhtu "Loeme Juhan Liivi". Esinevad gümnaasiumi õpilased (vasakult) Imre Hõrak, Tarmo Saar, Peeter Leskov, Edvin Škurin ja Kristo Toomla.**
PIRET KASE foto

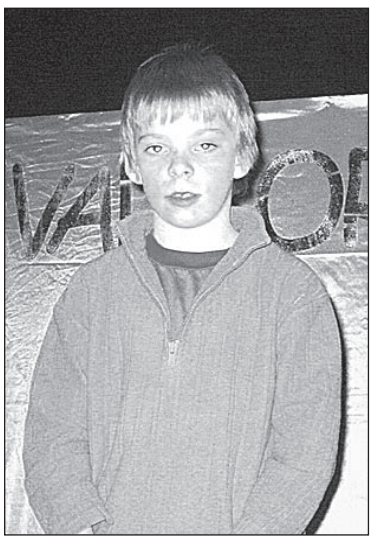
• **Esineb Siim Vuht.**
KARIN VALKSAARE foto

"Kevadjorin"

Karksi-Nuia Gümnaasiumis selgusid 28. aprillil järjekordsed tublimad "kevadjoristajad": Maarja Mõts – 1. klass, Siim Vuht – 2. klass, Klaid Melnikov – 3. klass, Karl Jegi – 4. klass, Annika Pilt – 6.—7. klass ja Ester Vister – 8.-9. klass.

"Joristajaid" juhendasid muusikaõpetajad Sirje Veerme ja Syrle Eesik.

• **29. aprillil oli mitukümmend inimest Lossimägedes koristustalgutel. Pildile jäid Saida Lokk ja Vahur Leppoja.** MAIRE TORIMI foto

• **Elmo Riig ja Tairo Lutter kultuurikeskuses olnud fotonäituse "President ja ..." avamisel.**
MAIRE TORIMI foto

Kõrgushüppega vaheajale

Juba aastaid on Karksi-Nuia Gümnaasiumi lapsed alustanud kevadist koolivaheaega kõrgushüppevõistlustega. Nii ka sellel aastal.

Parima tulemuse eest hoolitses Erlis Ereline, kes ületas lati kõrgusel 1.75 m. Tüdrukutest sai parima tulemuse Berit Laprik – 1.50 m. Nooremate hulgast tulid võtjateks Innar Vilumets, Klaid Melnikov, Janar Kribbe, Mikk Metsa ja Christian Lumpre. Tüdrukutest said alavõidu Katrin Kütt, Marju Veevo ja Geiri Sperling ning poistest tulid veel oma vanuseklassis võitjateks Vaiko Adamson, Eivo Sepp ja Kristjan Kütt.

Kõrgushüppajad vajavad hädasti uut kõrgushüppepaika, sest vana on oma aja ära elanud ning kõrgele hüpata on juba ohtlik. Loodame, et aasta pärast saavad hüppajad samadel võistlustel juba nüüdisaegsele maandumispaigale hüpata.

Käes on kevad ja viimane aeg on hakata sõrkima neil, kes mõtlevad joosta ümber Karksi paisjärve. Sellel aastal on "Sakala mängud" ning valdade suvemängud Ülenurmel. Sportlikku tegevust peaks jätkuma kõikidele asjahuvilistele igas vanuses ja erinevatel spordialadel.

Liikugem enam looduses ning hooligem rohkem oma tervisest!

Leo Liiber

Pidasime lasteaedade laulupäeva

Kaunil kevadpäeval 26. aprillil toimus Karksi lasteaias muusikaõpetaja Anneli Mäeotsa eestvedamisel üks armas ettevõtmine. Kokku olid tulnud kõik meie lasteaedade pered, kes pidasid maha oma esimese ühise laulupäeva.

Päeva juhatas sisse lustlik Pipi, kes sai endale ka teadustaja rolli. Esinesid nii solistid kui rühmade ansamblid. Kontserdile pani oma hea esinemisega toreda punkti Karksi ansambel "K-Duur" Sulev Helina juhendamisel.

Suure töö olid teinud kõik kasvatajad ning tore oli neid väikesi särasilmseid laululapsi kuulata ja vaadata. Kindlasti liitis see üritusi meie lasteaedade kollektiive ühiseks pereks.

Sirje Sossi

Head sõnumid

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts käivitab rahvatantsu- ja rahvamuusika mentorite pilootprojekti, mida rahastab Kultuuriministeerium. Projekt annab tänavu maakondadele võimaluse teatud summa piires tellida vajalikku koolitust rahvatantsu- ja rahvamuusikajuhtidele.

Mentorite valimise komisjon kinnitas rahvatantsumentoriteks Viljandimaalt Vaike Rajaste (rahvatantsuõpetus) ja Anneli Arraste (folkloorne tants ja rahvatantsuõpetus).

* * *

Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi ühise ettevõtmisena toimus omaloominguliste lugude konkurss. Sellele laekus 11 võistlustööd. Autorite loomingu kandis ette Orkestrijuhtide Rahvamuusikaorkester. Žürii, kuhu kuulusid Tõnis Kõrvits (esimees), Els Roode, Heldur Vaabel, Ahto Nurk ja Margus Veenre, hindas käesoleva aasta saagi väga heaks.

Suure koosseisu võistlustööga pälvis esikoha „Labajala Maali" autor Vello Ainsalu.

Linda-Maria Arro

Mälumängurid lõpetasid hooaja

Märtsikuu eelviimasel päeval pandi punkt tänavusele kultuurikeskuse korraldatud mälumänguturniirile. Toimus võistkondliku võistluse viimane voor ja parimate autasustamine.

Enne tulemuste teatavaks tegemist on hea tõdeda, et tänavu võttis võistlusest osa kolm noortevõistkonda kohalikust gümnaasiumist. Kuigi mälumängu peetakse rohkem meeste alaks, tõestasid meie noored vastupidist. Üheksast noorest osavõtjast olid kuus õrnema soo esindajat.

Ja nüüd tulemused.

Võistkondliku turniiri võitis ülekaalukalt tuntud mälumänguritest koosnev võistkond "Tuhalaane" (Olav Renno, Enn Sarv ja Enn Kauber). Teist-kolmandat kohta jäid jagama võistkonnad "2+1" (Maarika Mäekivi, Endel Lõks ja Tõnis Laurik) ning "Pal" (Paul Ereline, Avo Lamp ja Tiit Tammsaar).

Noorte vahel oli võistlus väga tasavägine. Võitja "Piraat" (Grete Belõi, Markus Belõi ja Riho Külaots) edestas napilt võistkonda "Ars Longa" (Krisli ja Keili Jaaksoo ning Katrin Kukk) ja võistkonda "Kümme" (Eva Luukas, Nele Reinbach ja Imre Hõrak).

Individuaalturniiri kaks auhinnalist kohta kuulusid Enn Kauberile ja Endel Lõksile. Noortest olid kaks paremat Imre Hõrak ja Keili Jaaksoo.

Turniiri mängujuhid tänavad kultuurikeskust võistluse korraldamise eest. Jääb loota, et huvi mälumängu vastu ei kao ja järgmisel hooajal on kultuurikeskuse sinises saalis rohkem võistkondi kui kunagi enne.

Eugen Jents
Rein Palu

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

20. aprilli istungil

❖ Algatati detailplaneering Polli külas Kiivita kinnistul lennuväljaku rajamiseks ja kinnitati lähteülesanne.

❖ Otsustati osaleda koostöös üheksa omavalitsusüksusega (Türi linn, Vändra alev, Mõisaküla linn ning Halinga, Roosna-Alliku, Järva-Jaani, Oisu, Väätsa ja Karksi vald) Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi projektis "Pärnu jõe väikeasulate veekaitse projekt". Projekti rahastamiseks otsustati finantseerida projekti omaosalusena valla eelarvest 4 068 116 krooniga. Karksi valla nimel anti Türi linnale volitused projektis vajalike toimingute teostamiseks ja tehingute sõlmimiseks.

❖ Kinnitati Karksi-Nuia Lasteaia põhimääruse uus redaktsioon.

❖ Tehti muudatus vallavolikogu 2002. aasta 11. oktoobri määrusega nr. 79 kinnitatud koerte ja kasside pidamise eeskirja, mille alusel karistatakse eeskirja rikkumise eest kuni 100 trahviühiku suuruse rahatrahviga, ja sama teo eest, kui see põhjustas varalise kahju või inimese tervisekahjustuse — karistatakse kuni 200 trahviühiku suuruse rahatrahviga. Koerte ja kasside pidamise eeskirja rikkumisel kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku sätteid.

Koerte ja kasside pidamise eeskirja rikkumise kohtuvälised menetlejad on Karksi Vallavalitsus ja Politseiprefektuur.

❖ Määrati Sudiste külas Määramäe kinnistu jagamisel tekkinud katastriüksuste sihtotstarbed järgmiselt: Määramäe katastriüksus ja Päikesemäe katastriüksus Sudiste külas — sihtotstarve on maatulundusmaa.

❖ Kinnitati külade täpsustatud ja muudetud lahkmejooned (katastrikaardi väljavõttega saab tutvuda maakorraldaja kabinetis).

❖ Otsustati võõrandada Malve Tselištševile otsustuskorras Ärikülas asuv Kiisa elamu 1 hinnaga 5000 krooni. Ostuhinna tasumisel on järelmaksu tähtaeg kaks aastat.

❖ Otsustati kooskõlastada maakonna planeeringu teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" koos täiendustega.

KARKSI VALLAVALITSUSES

4. aprilli istungil

❖ Arutati esimesel lugemisel Karksi-Nuia Lasteaia põhimääruse uut redaktsiooni ning lasteaeda vastuvõtu ja sealt väljaarvamise korda. Otsustati 1. septembrist Karksi-Nuia Lasteaia personali koosseisust kaotada 0,5 majandusjuhataja ametikoht ning luua ametikoht juhataja asetäitja õppe- ja kasvatustöö alal.

❖ Eraldati reservfondist 31 250 krooni Viljandimaa Omavalitsuste Liidule Karksi valla osaluse katteks projektis "GreenWay".

❖ Anti Abja Tarbijate Ühistule nõusolek rändkaupluse "Rännumees" tegutsemiseks Ainja, Allaste, Hirmuküla, Karksi, Kõvaküla, Leeli, Lilli, Metsaküla, Morna, Muri, Mäeküla, Oti, Polli, Pärsi, Pöögle, Sudiste, Suuga, Tuhalaane, Univere ja Ärikülas.

❖ Otsustati keelata liiklemine 5. aprillist 15. maini Karksi valla kohalikel maanteedel üle 8 tonni registrimassiga C- või E-kategooria autodel, traktoritel ja liikurmasinatel.

❖ Otsustati eraldada valla 2005. aasta eelarvest toetust projektide teostamiseks Karksi valla küladele järgmiselt: Lilli, Polli, Sudiste, Tuhalaane, Karksi ja Muri küla ühisprojektile 9251 krooni külakeskustesse 10 koroonalaua ostmiseks; Sudiste külale 19 000 krooni RAK 3.5 külade meetme projekti kaasfinantseerimiseks, keskkonnaprojekti kaasfinantseerimiseks ja transpordikuludeks; Sudiste külale 11 500 krooni külamaja juurde väikelaste karusselli, turnimisaluse ja kiige ostmiseks ja paigaldamiseks, külamaja välisukse varikatuse ehitamiseks ja transpordikuludeks; Tuhalaane külale 19 995 krooni RAK 3.5 külade meetme projekti kaasfinantseerimiseks; Tuhalaane külale 6903 krooni küla üürituste kaasfinantseerimiseks, esinduskulude katmiseks, RAK 3.5 projekti laenu intressi tasumiseks; Tuhalaane külale 10 643 krooni kaubabussi ja bussijaama ootepaviljoni ehituse jätkamiseks; Polli külale 16 100 krooni küla korvpalliplatsi ehitamiseks, Polli külale 6870 krooni teadetetahvli valmistamiseks ja paigaldamiseks; Lilli külale 20 000 krooni jätkuprojektiks "Värvid külla"; Lilli külale 7040 krooni kahe lipuvarda ostmiseks ja paigaldamiseks; Lilli külale 10 000 krooni külamajja treeningumasinate ostmiseks ja paigaldamiseks; Muri, Morna ja Suuga külale 5550 krooni kaevurakete ehitamiseks avalikult kasutatavale kaevule ja selle puhastamiseks; Muri, Morna ja Suuga külale 14 931 krooni teadetetahvlite valmistamiseks ja paigaldamiseks; Muri, Morna ja Suuga külale 8206 krooni külade prügimajanduse ja haljastuse korrastamiseks (lipuvarras, lagunenud aia korrastamine, Morna 8-korruselise maja ümbruse niitmine, Muri bussipeatuse juurde 2 koorma kruusa toomine, langenud puude ja võsa lõikamine ning koristamine); Karksi ja Oti külale 20 000 krooni laadaplatsi ja mänguväljakute täitematerjali veoks, pinnase tasandamiseks, murdunud puude koristamiseks, tiikide juurde istepinkide ja prügikasti paigalduseks, külamaja lipuvarda ostmiseks ja paigaldamiseks ning Oti bussipaviljoni remondiks; Karksi külale 20 000 krooni külamajas asuvate ruumide kohandamiseks noortekeskuseks.

❖ Kinnitati projekti "Rahvuslik käsitöö ja turismiturundus Lõuna-Viljandimaal" tarbeks arvutite ja videoprojektori ost. Parimaks tunnistati aktsiaseltsi "Datel" pakkumine.

❖ Otsustati esitada Leo Liiber Eesti Kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupi liikmekandidaadiks.

❖ Otsustati esitada Karksi valla ja Ruhja linna ühisprojektina linnade keskväljakute ja rohealade korrastamise toetuse taotlus Läänemere regiooni koostööprogrammile "Interreg IIIa".

❖ Otsustati sõlmida koostöölepingud kolmeks aastaks Sudise Maanaiste Seltsiga infopunkti teenuse osutamiseks Sudistes, Karksi-Nuia Kunstistuudioga maalimise ja joonistamise õppe andmiseks 20 valla lapsele ning Ásta Jaaksooga A. Kitzbergi tubamuuseumi teenuse osutamiseks.

❖ Otsustati tellida aktsiaseltsist "Viljandi Metall" valgustatud kahepoolne reklaamalus.

❖ Kinnitati õigusvastaselt võõrandatud Jõksi 55 talumaa maksumus ja määrati kompensatsioon tagastamata 7,53 ha eest Ülle Jaadlale ja Lilli Kivisäkile võrdsetes osades.

❖ Arutati koerte ja kasside pidamise eeskirja muutmist ja otsustati täiendusettepanekud esitada volikogule kinnitamiseks.

❖ Otsustati määrata Arvo Maling valla esindajaks Mulgi Kultuuri Instituudis.

18. aprilli istungil

❖ Anti nõusolek Jaanika Oidemaale 6 ha maa ostueesõigusega erastamiseks hoonete juurde Lilli külas. Maaüksuse nimeks jääb Villemi.

❖ Arutati külade piiride korrigeerimist, arvestades teede, kraavide, sihtidega jne. Otsuse eelnõu esitati volikogule.

❖ Otsustati lülitada sihtotstarbeliste eraldistena valla 2005. aasta eelarvesse Eesti Kultuurkapitalilt Lilli Raamatukogule H. C. Anderseni sünniaastapäeva tähistamiseks 500 krooni ning valla kultuurikeskusele sportlik-kultuurilise koolivaheaja korraldamiseks 2300, noorteteatri "Haldjamängu" lavaletoomiseks 1500, raadiomikrofonide laenutuseks 1000, valla vokaalansamblite päeva korraldamiseks 1000, valla üldlaulupeo korraldamiseks 5000 ja noorteteatrile grimmitarvete jaoks 500 krooni.

❖ Anti ehitusluba Sallasto osaühingule lüpsikarjalauda rekonstrueerimiseks, Karksi-Nuia Aianduse ja Mesinduse Seltsile Murri kinnistul sauna püstitamiseks, häärberi ja aitkuuri rekonstrueerimiseks ning kirjalik nõusolek aiapaviljoni rekonstrueerimiseks.

❖ Arutati valla üldplaneeringu projekti ja detailplaneeringu algatamist Polli külas Kiivita talu maadele lennuväljaku rajamiseks. Esitati eelnõu volikogule.

❖ Arutati maakonna planeeringu teemaplaneeringu kooskõlastamist. Esitati volikogule eelnõu koos täiendusettepanekutega.

❖ Otsustati esitada volikogule otsuse eelnõu Kiisa elamu 1 võõrandamise kohta otsustuskorras.

❖ Otsustati mitte algatada keskkonnamõju hindamist Allaste külas Lüpsikarjalauda maaüksusel.

❖ Määrati ühekordne sotsiaaltoetus 24 abivajajale kogusummas 13 500 krooni ja toimetulekutoetus 108 taotlejale kogusummas 115 387 krooni. Määrati maamaksu toetus 21 isikule kokku 4674 krooni.

❖ Määrati lasteaia toidutoetus 6 lapsele ja laste õppekäikude toetus 11 õppurile ning huvitegevuse toetus 1 lapsele.

❖ Määrati hooldaja 64 raske ja sügava puudega, hooldust vajavale isikule ja hooldajatoetus 53 hooldajale. Lõpetati 12 isiku hooldus.

MAAREFORMISEADUSE MUUTMINE SUNNIB ERASTAMIST LÕPETAMA

Kõige suurem muudatus ootab ees maa ostueesõigusega erastajaid, sest valitsusel on valminud eelnõu (ootab Riigikogus heakskiitmist), mis sätestab tähtajad teatud toimingutele.

Kui erastaja on kätte saanud valla määratud maa piiride kulgemise ettepaneku, peab ta kolme kuu jooksul tellima maamõõdufirmalt katastriüksuse moodustamise tööd. Kui erastaja seda kolme kuu jooksul ei tee, kaotab ta maa erastamisõiguse ja sel juhul jäetakse ehitise teenindamiseks vajalik maa riigi omandisse ning ehitise omaniku kasuks seatakse hoonestusõigus vabariigi valitsuse kehtestatud korras.

Samuti tuleb vaba metsamaa erastamise puhul erastajal mõõdistamine tellida kolme kuu jooksul materjalide kättesaamisest (need on meie vallas tehtud).

Maa ostueesõigusega erastamise õigust omav isik, kes mõjuva põhjuseta ei sõlmi maa ostu-müügilepingut kolme kuu jooksul maa erastamise otsuse (maavanema korralduse) jõustumise päevast arvates, kaotab maa erastamise õiguse.

Viljandi Maavalitsus on teavitanud valdu isikutest, kelle toimikud seisavad maaosakonnas (mõnel juba 1999. aastast). Kuidas siis nii? Kõik on ju seda maad ise soovinud erastada.

Palume siis kõigil erastajatel, kellele on maavanema korraldus teatavaks tehtud ja nad pole sellele reageerinud kolme kuu jooksul, kiiremas korras ühendust võtta Viljandi Maavalitsuse maaosakonnaga (tel. 433 0504), et leppida kokku maa ostu-müügilepingu sõlmimise ajas.

Maakorraldajate infopäevadel ja seminaridel on kõlanud ka selline mõte, et erastajaid, kes viivitavad aastaid ostu-müügilepingute sõlmimisega ja kelle maa kõlvikulises koosseisus on metsamaa, hakatakse kontrollima, kas metsa väärtus on ikka säilinud. Isikud, kes pole ostu-müügilepingut sõlminud ja kinnistusregisrisse kantud, ei tohi metsa lõigata. Vabariigis on olnud juhtumeid, et metsa on mindud enne selle omanikuks saamist. Sel juhul on oodata suuri trahve.

Riigimaa kasutusvaldusesse andmise ja riigimaale kasutusvalduse seadmise kord on vastu võetud ja jõustunud 11. veebruaril 2005. Seoses sellega tunnistati kehtetuks "Maareformi käigus maa rendile andmise ja kasutusvalduse seadmise korra kinnitamine"(1999).

Uue korra alusel on oluline täiendus see, kui põllumajandusmaa kasutusvaldusesse vormistatava maaüksuse koosseisus on metsamaad, siis kasutusvaldajal pole õigust seda kasutada. Samuti ei tohi kasutusvaldaja maad edasi rentida, vaid peab seda kasutama sihtotstarbeliselt ja järgima head põllumajandustava. Kui neid tingimusi rikutakse, ootab kasutusvaldajat 20 000 krooni suurune trahv.

Nagu näha, muutuvad seadused aina karmimaks.

Paljud meie valla kodanikud ei olegi veel alustanud maa erastamisega (esitatud on ainult avaldus). Edasiseks vormistamiseks tuleks pöörduda maakorraldaja poole (tel. 435 5518).

Maaja Kass

• **Andrea Ullrich ning 10. klassi õpilased Janis Jegi ja Vahur Luik on arvutiklassis inglise keele tunnis.** HILJE SAAGI foto

Vahetusõpetajana Karksi-Nuia Gümnaasiumis

Comenius/Socratese õppekasvatustöö arendusprojekti kaudu avanes mul võimalus töötada 18. kuni 29. aprillini Karksi-Nuia Gümnaasiumis inglise keele vahetusõpetajana.

Et teadsin Euroopa Liidu uutest liikmesriikidest, sealhulgas Eestist vähe, siis ootasin põnevusega, mis mul ees seisab. Nüüd võin öelda, et kogesin ise siin kahe nädalaga palju huvitavat. Ent nii lühikesest ajast ei piisa, et anda siin kogetule põhjalik hinnang.

Oli väga meeldiv, et mind majutati Leelile, kus sain palju teada elu kohta maal, Eesti ajaloo ja selle kohta, kuidas Euroopa Liiduga ühinemine on mõjutanud Eesti majandust. Tänu perekond Sootsile tundsin end Leelil nagu kodus.

Oli hea, et mulle ei antud õpetada ainult musterklasse, vaid kogesin õpetöö käigus, et õpilased on igal pool ühesugused. Ka siinses koolis püüdis nii mõnigi teismeline uut õpetajat proovile panna.

Oli meeldiv kogeda, et paljud õpilased töötasid tunnis tähelepanelikult kaasa ning olid teiste suhtes avatud. Kindlasti polnud neil kerge kohaneda teistmoodi õpetamise meetodite ja õpetajaga, kelle isik oli oma õpetajast erinev. Paljud õpilased näitasid, et nad on avatud suheldes nendega, kes teistest erinevad.

Meie projekt kannab nimetust "Euroopa piirid — põhjused, mõju kaasajale ja nende ületamise teed". Eelkõige tuleks ületada piirid ja müürid oma mõtteviisis. Nende piiride ületamine algab igapäevasest suhtlemisest õpilaste ja õpetajatega, teisest riigist pärit kolleegiga. Kuidas peaks noor inimene toime tulema kiiresti muutuvas ühiskonnas ning oskama valida nende paljude võimaluste hulgast, mis avanevad talle ühinenud Euroopas? Kas harjumatut vältides? Kindlasti tähendab tolerantsus eduka koostöö eeldust ühinenud Euroopas.

Ikka ja jälle paluti mul võrrelda Saksamaa ja Eesti õpilasi. Aga kahest nädalast siinses koolis lihtsalt ei piisa, kui just ei taha anda pealiskaudset hinnangut.

Tänan kõiki Karksi-Nuia Gümnaasiumi õpetajaid, kes aitasid minu siin viibimise ajal sisustada minu päevi, püüdsid mind tõmmata igapäevasesse kooliellu ning olid mulle vajaduse korral alati abivalmilt toeks. Eriline tänu kuulub kõigile neile, kes valmistasid minu külaskäigu ette, kes kulutasid iga päev oma vaba aega, et mind mu käikudel saata. Tänu neile nägin palju ilusat Eestimaa loodust, tutvusin ajalooliste vaatamisväärsustega ning sain ettekujutuse eestlaste pereelust ja leidsin siin endale palju uusi sõpru.

Ma tulen siia meelsasti tagasi. Loodan, et koostöö meie koolide vahel kulgeb ka edaspidi edukalt.

Andrea Ullrich,
Hildburghauseni Gümnaasiumi (SLV) õpetaja

Saksa keelest tõlkinud Salme Allik

Kümme aastat Sudiste Maanaiste Seltsi

Sudiste Maanaiste Selts asutati aprillis 1995 ja on üks osa "Kodukant Viljandimaa" ja ühtlasi kogu Eesti külaliikumisest. Et piirkonnas pole kultuuri- ega haridusasutust, võttis selts endale üsna suure ülesande küla kultuurhariduslikku elu edendamisel.

Esimestel aastatel tegeldi põhiliselt meelelahutuslike üritustega: korraldati seltsi õhtuid ja küla päevi ning tähistati tähtpäevi.

Tänane päev nõuab enamat. Euroopa Liidu ACCESS-i programmi konkursil võitnud külatoa projektiga õnnestus muretseda kolm arvutit, printer ja koopiamasin, luua turvasüsteem ja internetiühendus. Karksi vallalt ja hasartmängumaksust saadud projektitoetusega remonditi saal ja kaks tuba külarahva kooskäimiseks. Selts tekitas külasse täiendava töökoha.

Viljandi maakonna investeeringutest eraldatud raha aitas parandada keskasula ilmet: lõhuti varisemisohtlik puukuur ja restaureeriti maakivimüür.

Sudistest pärit tuntud ajakirjaniku Toomas Kümmeli osalusel tähistati Sudiste (Karksi) postside 75. aastapäeva. AS "Eesti Post" tunnistas postside vajalikkust maal ja rõõm on tõdeda, et meie sideasutus saab edasi töötada.

Maanaiste seltsile on suureks toetajaks Karksi vald. Kui varem eraldati valla eelarvest seltsile pisut tegevustoetust, siis nüüd katab omavalitsus külatoa perenaise töötasu (0,5 kohta) ja ruumide majandamise kulu.

1997. aastal loodi esimesed suhted Soome Marttaliidu Kuusankoski ühendusega. Vastastikused külaskäigud on avardanud silmaringi ja rikastanud seltsielu uute kogemustega.

Tähelepanuväärset materiaalset abi oleme saanud Norra—Eesti sõprusühingult. Lisandusid sõprussidemed Olshyttani külaseltsiga Rootsist. Kaks korda on käidud uudistamas sealseid tegemisi ja samapalju võõrustatud rootslasi.

9. augustil 2003 tähistas selts küla päevana 75 aasta möödumist Karksi Maanaiste Seltsi asutamisest. Sel puhul uuriti kohalike talude ja ühistegevuse ajalugu, koguti materjale endiste ja praeguste talude kohta ning anti välja sellekohane arvutitrükis.

Selts teeb koostööd teiste ühendustega nii koduvallas kui väljaspool. Vastastikused kohtumisõhtud on argielule hea vaheldus. Käivitatakse ühiseid projekte.

2004. aasta suvel kinkis riigikogulane Arnold Kimber külale lipumasti, mille pidulik püstitamine toimus 11. juunil.

Sudiste külas on peresid, kus peaaegu kolmandik on lapsed ja noored. Selts on mõelnud ka lastele: neile on organiseeritud hommikuid ning suviseid ja talviseid spordipäevi. Meeliskoht on küla arvutituba. Kultuuriministeerium on andnud raha laste koolivaheaegade sisustamiseks. See andis võimaluse käia Pärnu Veeparadiisis, Maie mäel suusatamas ja Olustvere tähetornis.

Sudiste Maanaiste Seltsi 10-aastasesse tegevusse mahuvad veel perede suvised õppe- ja puhkereisid. On käidud Lahemaal, Hiiumaal, Kihnus ja Pärnumaal. Sügisel tähistab oma 10. aastapäeva folkloorirühm "Sudijad", kelle esinemised rikastavad seltsielu ja kannavad edasi kohalikku kultuuripärandit.

2005. aastal käivitas Siseministeerium kohaliku omaalgatuse programmi tutvustavate külaseltside võistluse. Edulugude hulgas olid ka Sudiste Maanaiste Seltsi tegemised.

Eespool kirjeldatu ei tule iseenesest. Selle taga on teotahtelised inimesed. Üheksa aastat juhtis seltsi tegevust juhatus eesotsas Hille Krusbergiga. Selts on talle tehtu eest tänulik. Uus juhatus näitab Silvi Keerniku juhtimisel seltsi jätkusuutlikkust.

Helve Joon,
seltsi asutajaliige

Üldplaneering vajab täpsustamist

AS "Entec" on kandnud üldplaneeringu koostamise töörühma tehtud ettepanekud kaardile. See on esialgne lahendus, mis ei kuulu avalikustamisele planeerimisseaduse mõistes, küll aga vajab ülevaatamist, täpsustamist ja parima lahenduse leidmist.

Üldplaneeringu eesmärgid on sätestatud planeerimisseaduses. Kõigil omavalitsustel on kohustus kehtestada üldplaneering 2007. aastaks. See on eelkõige investeerimiskava, mis on koostatud valla arengukavas seatud eesmärkide täitmiseks. Selles on lahendatud sotsiaalsed ja majanduslikud vajadused, arvestades looduskeskkonda ning kultuurilisi ja ajaloolisi aspekte.

Võib öelda, et valmiv üldplaneering kujutab valla arengukava piltlikult. Vastuvõtmisel muutub üldplaneering dokumendiks, valla õigusaktiks, mille alusel annab vallavalitsus välja ehitiste puhul erinevaid lubasid või nõuab täpsustava detailplaneeringu koostamist. Üldplaneeringuga määratakse maakasutuse juhtfunktsioonid ja maade reserveerimine. Samas võime üldplaneeringut nimetada loominguks selles mõttes, et siin saavad kaasa rääkida ja teha ettepanekuid kõik asjast huvitatud isikud.

Tuleb arvestada, et keskkond, milles me täna elame, on eelkõige esivanematelt päritud loodusressurss, mis on vormitud eri aegade poliitiliste suundumuste ja korraldustega.

Kas oleme rahul olemasolevaga, mis oleneb meist? Kuidas ja mida planeerime meie? On ju oluline, et kiire areng peab täna ja tulevikus rahuldama kõiki: looma siinsetele inimestele turvalise ja sotsiaalselt rahuldava elukeskkonna, ettevõtjatele majandusliku arengu võimalused ja külalistele meeldiva peatuspaiga.

Kohalikul omavalitsusel on kohustus üldplaneeringuga täpsustada ja määrata muudest seadustest ja õigusaktidest tulenev maakasutus ja tingimused. Nii näiteks on looduskaitseseaduse kohaselt kohustus tagada üld- ja detailplaneeringuga avalikud juurdepääsuvõimalused kallasrajale.

Vabariigi valitsuse 2003. aasta 27. detsembri määrusega nr. 191 on kinnitatud avalike veekogude nimekiri, kus meie valla järvi märgitakse järgmiselt: Müüri, Nuudsaku, Kutsiku, Mäeküla, Sinijärv, Ruhijärv, Ainejärv ja Alatsi järv ning Saksaveski, Paluküla, Lilli, Kassepa, Pöögle, Leeli, Turva, Karksi-Nuia ja Linnaveski paisjärv. Nimetatud järvedele on määratud avalikud juurdepääsud, samuti puhke- ja lõkkeplatsid.

Vajaduse korral on võimalik üldplaneeringuga määrata eraõigusliku isiku maal asuv tee teeseaduses sätestatud korras avalikult kasutatavaks teeks. Samuti määratakse teede ja tänavate, parklate ja liikluskorralduse üldised põhimõtted.

Kohalik omavalitsus saab võtta kaitse alla loodusobjekte, maastikke, väärtuslikku põllumaad, looduskooslust, maastiku üksikelementi, parki, haljasala või haljastuse üksikelementi, mis ei ole kaitse alla võetud kaitstava looduse üksikobjektina ega paikne kaitsealal. Samuti on võimalik määrata miljööväärtuslikke hoonestusalasid, mis on omalaadse arhitektuuri või ajaloolise tähendusega muu hoonekompleks.

On võimalik teha ettepanekuid kaitse alla võetud maa-alade ja üksikobjektide kaitserežiimi täpsustamiseks, muutmiseks või lõpetamiseks.

Et üldplaneering on sisuliselt maakasutus, maade reserveerimine ja puudutab otseselt või kaudselt kõigi maaomanike huve, siis on väga oluline, et valla elanikud tunneksid huvi ja osaleksid üldplaneeringu koostamise protsessis aktiivselt.

Üldplaneeringu teemakaartidega on võimalik tutvuda ja teha kirjalikke ettepanekuid töögrupile Karksi vallamajas vastuvõtupäevadel teisipäeviti ja neljapäeviti vanemmaakorraldaja kabinetis.

Olga Palu,
üldplaneeringu koostamise kontaktisik

Karuputk ootab tõrjumist

Karksi Vallavalitsus vajab keemilise umbrohutõrje tegijaid karuputke likvideerimisel. Soovitatav on eelnev mürkkemikaalidega töötamise kogemus ja nimetatud tööl ohutustehnikanõuete tundmine. Soovijatel palume võtta ühendust Karksi Vallavalitsusega hiljemalt 12. maiks. Info tel. 435 5516.

Tiia Kukk

KARKSI VALLA KULTUURIKESKUS

18. juunil
Laulu- ja Tantsupidu
8., 9. ja 10. juulil
Kodukandipäevad

KODU KOHT KARKSI
Tule koju! Tulge külla!

JOHAN TÕHKI foto

Laulsid valla ansamblid

Juba mõnda aastat on saanud kenaks traditsiooniks ülevallalised lauluansamblite päevad. Esimesed kokkusaamised toimusid Sirje Veerme algatusel Karksis. Seekord võttis lauljad vastu Karksi Valla Kultuurikeskus ja kokkusaamine oli pühendatud Karksi rahvalaulikule Elena Animäele, kelle sünnist möödus tänavu 105 aastat.

Õhtu algas kauni kevadlauluga kolme kevadeneiu esituses. Järgnes ühislaul "Sünnikoht Karksi". Seejärel astusid üles lauljad üle valla.

Tuhalaane Külaperede Seltsi lauluansamblit saatsid oma küla mehed Ants Tomp ja Ermas Hein, Sirje Veerme juhtimisel laulsid Polli "Sirjelind", Karksi "Ehatäht" ja "Helin", Syrle Eesik juhtis "Hõbeniidi" lauljaid ja Lilli külamaja trio laulis Alli Laande käe all.

Ansamblilaulude vahele tõi sära Milvi Kallaste kauni heliseva häälega lauldes ning meenutades isiklikke kokkusaamisi Animägede perega.

Et oma valla lauljad olid naised, kutsusid korraldajad silmarõõmuks ja vahelduseks laulma Kõpu mehi. Õhtut ilmestasid Kärstna lauljad-kitarristid Märt Tomp ja Jaan Roht.

Sinises saalis ootasid lauljaid kohv ja suupisted. Samas jätkusid ühislaulud õhtu juhi Sirje Sossi akordionihelide saatel.

Helve Joon,
"Ehatähe" laulja

KULTUURIKALENDER

Kultuurikeskuses

E, 2. 05	kell 14	Karksi-Nuia Gümnaasiumi õpilaste kunstinäituse avamine
T, 3. 05	kell 10	laulu- ja tantsupeokomisjoni koosolek
R, 6.05	kell 17	"Hõbeniidi" peoõhtu, 25 tegevusaastat
R, 20.05	kell 19	noorteõhtu
E, 23. 05		Karksi-Nuia Lasteaia lastetööde näituse avamine
K, 25. 05 ja N, 26. 05		kultuurikeskuse ja Kaarma valla kultuuritöötajate töökogemuste vahetamine Kaarma vallas
R, 3. 06	kell 16	Karksi-Nuia Lasteaia juubelikontsert

Kultuurikeskuse isetegevuslaste väljasõidud

L, 21. 05	maakonna kapellide ja pillimeeste päevale Holstresse
L, 28. 05	Viljandimaa laulu- ja tantsupeole Viljandisse
P, 05. 06	XIII Lõuna-Eesti memme-taadi suvepeole „Las jääda" Võru-Kubijale

Näitused

20. maini	Karksi-Nuia Gümnaasiumi 1.—3. klasside õpilaste kunstinäitus
23. maist 4. juunini	Karksi-Nuia Lasteaia lastetööde näitus

Raamatunäitused

2.—21. maini	pilguheit rohelisse peeglisse
2.—14. maini	lilled emale
16. maist 4. juunini	saagem sõbraks Paulaga
23. maist 11. juunini	Kasva koos lapsega

Karksi külamajas

N, 5. 05	kell 13	emadepäeva kontsert
L, 28. 05	kell 20	puhkeõhtu ansambliga „Store"
N, 23. 06	kell 11	Karksi jaanilaat

Lilli külamajas

N, 5. 05	kell 18	emadepäeva kontsert Karksi-Nuia Muusikakoolilt
R, 6. 05	kell 13	kohtumine Holstre kooli rahvaga, retk Teringi rabasse, H. C. Anderseni nukuetendus „Põial-Liisi"
R, 13. 05	kell 15	esinemine Sudiste külamajas
K, 1. 06	kell 16	lasterühm „Allikake" Karksi-Nuias laste kevadpeol
N, 23. 06	kell 20	jaanituli

Polli külamajas

N, 23. 06		jaanituli

Tuhalaane külamajas

R, 24. 06		jaanipäev

Tuhalaane Külaperede Seltsis

K, 4. 05	kell 10	Kärstna naiskäsitööringi tööde näitus
T, 10. 05	kell 11	fotonäitusel Kärstna rahvamajas "See on mu kodukoht"
L, 14. 05	kell 17	kontserdiga Mõisaküla eakate klubi juubelil
L, 21. 05	kell 13	Holstres memme-taadi peo Viljandimaa kava esitamisel

Kaks korda mais aktsioon "Koduümbrus korda".
Ringide proovid vastavalt graafikule.

Sudiste külamajas

R, 13. 05	kell 15	emadepäeva tähistamine külalistega Lillist
N, 19. 05	kell 11	kohtumine hooldustöötaja Riina Treialiga
P, 22. 05	kell 12	taimede müük
P, 29. 05	kell 12	taimede müük

Kokkulepitud aegadel käsitööring, perenaiste ring ja "Sudijate" tantsuring

Karksi-Nuia Gümnaasiumis

E, 2. 05	kell 14	1.—3. klasside kunstinäituse avamine kultuurikeskuses
T, 3. 05		algklasside spordipäev
N, 5. 05	kell 11	"Korras nagu Norras" – lasteteatri "Trumm" etendus algklassidele
N, 5. 05	kell 18	emadepäeva tervituskontsert kultuurikeskuses
K, 11. 05	kell 17.30	lastevanemate koosolek
9.—16. 05		osalemine projektis "Poola päevad Eesti koolidele"
9.—16. 05		näitus Poola Vabariigi ajaloost
16.—20. 05		viktoriin "Tunnen Poola ajalugu"
K,11. 05 ja N, 12. 05		fotograaf koolis, klassipiltide tegemine
16.—20. 05		Aasta Õpilase valimised
T, 24. 05	kell 14	Omavalitsuste Liit võtab vastu õpilasürituste võitjaid
24.—27. 05		1.—4. klassid osalevad metsatööde programmis "Kasva, kasva, puukene"
L, 28. 05		maakonna laulu-ja tantsupidu Viljandis
K, 1. 06		lastekaitsepäeva tähistamine, laste kevadpidu
K, 1. 06		"Kinobuss" filmiga "Röövlirahnu Martin"
N, 2. 06		põhikooli lõpukell

Karksi-Nuia Lasteaias

R, 27. 05	kell 16	lõpupidu
K, 1. 06	kell 10	lahtiste uste päev
R, 3. 06	kell 16	Karksi-Nuia Lasteaia 60. aastapäeva tähistamine kultuurikeskuses

Kultuurikeskus jätab õiguse teha kultuurikalendris muudatusi! Jälgige reklaami!
PILETITE MÜÜK üritustele kohapeal. Info tel. kultuurikeskus 435 5529, Polli külamaja 434 1021, 5698 0796, Tuhalaane külamaja 433 2137, 5346 6347, Karksi külamaja 433 2736, 5668 1792, Lilli külamaja 433 2416, 523 9232. Teisipäeviti on külamajade kultuurispetsialistid kultuurikeskuses. Kultuurikeskuse kodulehekülje aadress http://kultuurikeskus.karksi.ee.

75. aastat I Karksi laulupäevast

18. juunil 2005 Lossimägedes

Kella 8—9.30 äratusmängud

Kella 10—22 proovid Lossimägedes (vihmaga kultuurikeskuses)

Kella 12—14 lavastusproov Lossimägedes

Kella 14—15.30 rahvapilliorkestrite ja Väike-Maarja pasunakoori esinemised Karksi-Nuias; lõuna ja esinejate riietumine gümnaasiumis

Kell 16 rongkäik Saebelmanni kivi juurest

Laulu- ja tantsupidu

Kell 19 vabaõhuetendus noorteteatrilt A. Kitzbergi „Püve talus" ainetel

Kell 21 tantsuõhtul mängib "MA&W" Väike-Maarjast

Info tel. 435 5513, 508 7625 Linda-Maria Arro.

Repertuaar ja külaliskollektiivid: Sirje Sossi (435 5529, 504 3946), Anneli Arraste (5621 2065) ja Vello Ainsalu (433 1645, 434 1085).

Pisut Karksi lastelaulupidude ajaloost

Laulmine ja lauluarmastus on eestlastele olnud omane juba iidsest ajast. Lauluhuvi sai alguse juba kodust ja täiustus koolipäevil. Eesti koolide rajamisel nõuti igalt koolmeistrilt laulmise ja lauluõpetamise oskust. Lauldi kodus, kirikus, koolis ja tööl nii mure- kui rõõmupäevil.

Mõisnikele hakkas eestlaste laul, eriti mitmehäälne laul meeldima. Polli mõisahärra otsustas toetada Polli, Karksi ja Pöögle valla koolmeistrite algatust ja korraldada kohalike koolide laste laulupeo. Tema mõttega ühinesid Karksi ja Pornuse mõisa omanikud.

Esimene laste laulupidu toimus 1908. aastal Polli mõisas Longi koolimaja taga metsaäärsel lagendikul. Sellest võtsid osa Peraküla, Saaretse I, Saaretse II, Longi, Aadu, Luukase, Toomesoo ja Maie kool ning kihelkonnakool. Üldjuhtideks valiti preester Allik ja koolmeister Margus Luukas, kes käisid koolides lauluoskust kontrollimas ja juhtnööre andmas.

Koolidest sõideti peole hobustega või tuldi jalgsi. Enne suurt pidu oli Nuia pritsimeeste majas üldproov. Rongkäiguks koguneti Nuia turuplatsile (praegune parkimisplats). Õpilased rivistati koolide kaupa, neli last reas. Iga kool kandis rivi ees oma kooli lippu. Eriti pidulikuks muutsid rongkäigu Nuia ja Polli pasunakoor.

Peolised liikusid Polli mõisa, mõisahoone ees peatuti. Trepil võtsid rongkäiku vastu Polli, Karksi ja Pornuse mõisahärra. Hulgana oli seda suursündmust vaatama tulnud ka kohalik mõisarahvas. Polli mõisahärra tervitas laulupeost osavõtjaid.

Edasi liiguti Longi poole. Peoplatsil ootas lapsi suur hulk inimesi lähedalt ja kaugemalt.

Esimesena esinesid ühendkoorid, seejärel iga kooli koor eraldi. Üksikesinejana laulis Elena Animägi Saaretsi I koolist, kes esitas koolmeister Peeter Veevo omaloomingulise laulu. Esinesid ka Saaretsi kooli kolm koolmeistri last Nikolai, Peeter ja Liidia kolmehäälse lauluga. Kahjuks ei mäletata repertuaari.

Pärast laulmist koguneti metsa äärde, kuhu olid üles seatud pikad lauad ja pingid, mille kohale oli ehitatud varikatus. Laual olid igale lapsele sarvesai, suur taldrikutäis igasuguseid präänikuid, tutikomme ja kruusitäis magusat kohvi. Väiksemad lapsed ei suutnudki kõike äragi süüa ja juua. Polli mõisahärra ja -proua andsid ülejäänud maiustused lastele kaasa. Lapsi teenindasid Polli mõisa teenijad mõisaproua juhatusel.

Teine laste laulupidu peeti 1912. aastal, see sarnanes esimesega.

Kolmas laulupidu toimus 1928. aastal Karksi Lossimägedes. Eelproov viidi läbi varem Kitsimäe soo serval selleaegsel laadaplatsil.

Neljas laulupäev peeti 1934. aastal Lossimägedes. Seekordne eelproov tehti umbes kuu aega varem Tauga metsa äärsel lagendikul.

Rongkäik algas Nuia tuletõrjemaja juurest. Ühendkooride kavast mäletatakse paari laulu, nagu "Üles, üles hellad vennad" ja "Elagu kõik me armsamad aasad". Palju laule oli liigutustega, nagu "Olevi viiul", "Üks veski seisab mäe peal", "Hei, peiukene, vaata siia!", "Pesa teen ma endal tamme alla" ja "Ööbik". Eeskava mitmekesistasid liikumis- ja võimlemisrühmad: Lõpuks mängiti laulumänge, nagu "Isamaa hiilgava pinnalta paistab" ja "Me lähme rukist lõikama".

Peo lõpul anti igale lapsele kaks magusat suhkrusaia, tükk vorsti ja pudel limonaadi. Pidu kestis õhtuni.

Nendest laulupidudest püsisid kaunid mälestused nii osavõtjatel kui kuulajatel-vaatajatel elu lõpuni.

Helju Lehesmets

Kodukandipäevad 8., 9. ja 10. juulil Karksi-Nuias ja Lossimägedes

Karksi nime esmamainimisest möödub 780 aastat

8. juulil

Kell 11 avame kodukandipäevad ja ettevõtluspäeva kultuurikeskuse suures saalis. Karksi vallas tegutsevate ettevõtete, asutuste, firmade reklaamipäev. Ettevõtlusmess. Konverents ja ettekanded. (Väljapanekutega saab tutvuda 8., 9. ja 10. juulil kella 11—17.)

Kell 18 sinises saalis gümnaasiumi ja muusikakooli vilistlaste esinemised ja tantsuõhtu

9. juulil

Kell 12 avame Karksi Lossimägedes külade päeva : külaelu tutvustamine, seltside ja külade isetegevusprogrammid, käsitööde müük, küla köök ja toit.

Kell 12 Karksi ja Oti küla — ühislaulud

Kell 13 Polli küla — ühislaulud

Kell 14 Lilli küla — ühislaulud

Kell 15 Tuhalaane küla — ühislaulud

Kell 16 Muri, Suuga ja Morna küla — ühislaulud

Kell 17 Sudiste küla — ühislaulud

Kell 18 Karksi kirikus Eesti Kontserdilt kontsert „Suveöö unenägu"

Kell 20 tantsuõhtu

10. juulil

Kella 12—16 perede spordipäev gümnaasiumi staadionil

Tule koju! Tulge külla!

Kirev kevad lasteaias

Karksi-Nuia Lasteaias on tegemisi ja ettevõtmisi rohkem kui kunagi varem. Oleme tähistanud kevade algust, mänginud lihavõttepühade peol ning vaadanud toredaid teatrietendusi Karksi lasteaias ja valla kultuurikeskuses. Oleme mitu korda külastanud Karksi lasteaeda ja osalenud ühistes toredates ettevõtmistes.

Munadepühadeks panime maja töötajatega ühises koostöös üles vahva näituse, kus oli palju erinevaid väljapanekuid. Iga huviline sai endale kevadpühade kaunistamiseks ideid.

1. aprillil aga juhtus meie majas mõndagi lustlikku ja põnevat: väikesed ja suured olid maskeerunud naljakateks tegelasteks. Hommikust alates kõlasid naer ja nali. Jänkude rühmas toimus vahva täpipäev ning oravate rühma lapsed trikitasid ja nipitasid suures laulu- ja mängulustis.

Meie maja tervisenädala võimlemispeol korraldas õpetaja Virve huvitavaid harjutusi ja mänge. Järgnes südamenädal, kus lapsed said uusi teadmisi inimesest, tema organismist ja südame tööst.

Aprilli viimasel nädalal kohtusid kõik Karksi valla lasteaedade lapsed ühisel laulupäeval, et koos laulust ja mängust rõõmu tunda. Üritus oli tore ja võiks muutuda traditsiooniliseks. Maikuu esimesel nädalal aga ootame peole emasid ja vanaemasid, et kinkida kõige kallimatele inimestele õpitud laulud ja tantsud, lavastused ja luuletused.

9.—13. maini toimub meil projekti "Ökokratt" sarjas veenädal, kus lapsed saavad osaleda veeteemalisel mängupeol, vaadata lavastust, teha õppekäike veekogude äärde ja veetorni juurde ning sel teemal joonistada ja meisterdada. Veenädala lõpetuseks toimub ühine väljasõit Maiele.

Kuu lõpul aga on meie ees viimast korda laulureas vanema rühma lõpetajad. Lõppemas on nende lasteaiaaeg ja sügisel ootab ees koolitee. Veel enne lõpupidu minnakse üheskoos miniloomaaeda, korraldatakse looduskaunis kohas piknik ja tutvutakse koolieluga.

1. juunil ootame uusi lapsi ja teisi huvilisi lasteaeda lahtiste uste päevale, et koos vaadata etendust, laulda ja tantsida, voolida ja maalida. Kõik, kes soovivad meie tööde ja tegemistega tutvuda, on teretulnud.

Meie maja suurim pidu on 3. juunil kell 16 kultuurikeskuses, kui meie lasteaed saab 60-aastaseks. Lavale astuvad kõik meie maja väikesed ja suured, et üheskoos lasteaia sünnipäeva pidada. Ootame külla kõiki endisi töötajaid ja kasvandikke.

Triinu Riis

Õnnitleme sünnipäeva puhul!

5. mai	*Heldi-Melaine Koppel*	*Karksi*	*70*
8. mai	*Rain Tauts*	*Hirmuküla*	*65*
10. mai	*Aili Lenter*	*Karksi*	*75*
12. mai	*Anna Kanter*	*Karksi-Nuia*	*80*
14. mai	*Maie Tiidu*	*Karksi-Nuia*	*65*
15. mai	*Vaike Tepper*	*Karksi-Nuia*	*65*
18. mai	*Leili-Amalie Kirik*	*Karksi-Nuia*	*80*
22. mai	*Endel Kits*	*Karksi-Nuia*	*70*
23. mai	*Elmar Okas*	*Karksi-Nuia*	*65*
26. mai	*Juhan Palu*	*Karksi-Nuia*	*65*
31. mai	*Zoja Orav*	*Karksi-Nuia*	*75*

Õnnitleme väikesi vallakodanikke ja nende vanemaid!

13. märtsil sündis Tuhalaanes Eve Rahno ja Tõnis Kotsari perre poeg GABRIEL.
7. aprillil sündis Tuhalaanes Inge ja Veiko Vitsa perre tütar ERLEEN.
10. aprillil sündis Karksi-Nuias Monika Pullisaarel poeg ALVAR.
23. aprillil sündis Univere külas Moonika Liivoja ja Arvo Klimovi perre tütar MARJU-NELLA.

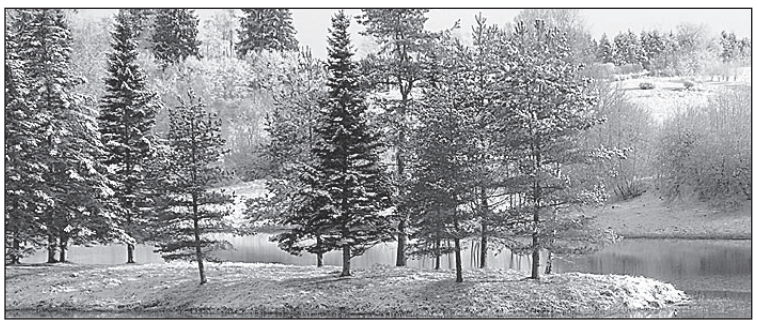

• **Selline oli 22. aprilli hommikul järve saar.** MAIRE TORIMI foto

VILJANDIMAALASTE HÜVANGUKS

Millega on siis tegemist?

Mulgimaa Elu Edendamise Keskusel on plaan rajada Polli endise õunaaia asemele Karksi murukattega lennuväli, et arendada sellist huvitavat ja Eestis vähe tuntud turismiharu nagu lennuturism. Nimelt on Skandinaavia ja terve Euroopa Liidu arenenumate maade erapiloodid väga aktiivsed lennuturistid. Samuti on hoogustumas Eesti era- ja harrastuslennundus.

Looduskaunisse Karksi-Nuia piirkonda lennuvälja rajamine elavdab kohalikku majandustegevust ning pakub turvatunnet kohalikele elanikele kasvõi näiteks erakorralise meditsiiniabi- või päästelendudeks. Kirgastub ka valla elu uute võimaluste näol, mida pakub sertifitseeritud lennuväli.

Murukattega lennuvälja pikkuseks on planeeritud 700 ja laiuseks 20 meetrit. Valla volikogu on kinnitanud detailplaneeringu algatamise. Et lennuväli rajatakse era- ja vabatahtlikkuse alusel, nii-öelda ühiskondlikus korras, siis pole võimalik määrata kindlat valmimisaega, kuid lootust on, et esimese väikelennuki rattad puudutavad Karksi rada juba sel aastal. Rahalootust on projektipõhistelt fondidelt ja eraannetajatelt. Kuid peamine on inimeste ühiskondlik töö.

Järgmine töö pärast noorte puude ümberistutamist on väärtusliku õunapuidu ülestöötamine ja kändude juurimine, et maapinda saaks planeerimistöödeks ette valmistada. Parimat huvilist õunapuid üles töötama otsitakse ja pakkumised on avatud. Õunapuid, mida on vaja laasida ja järgata, on 1500 ringis.

Mis on Mulgimaa Elu Edendamise Keskus?

Mulgimaa Elu Edendamise Keskuse lõid 2005. aasta märtsis põlised, ärksa vaimuga mulgimaalased eesmärgiga aidata kaasa ajaloolise Mulgimaa tasakaalustatud regionaalsele arengule, sealhulgas väikeettevõtluse, keskkonnakaitse ja innovaatikaalase arendustegevuse edendamisele, samuti kultuuripärandi säilimisele ja tutvustamisele.

Tahame aidata kaasa turismi arendamisele Mulgimaal, sealhulgas turismimajandusele vajalike infrastruktuuride väljaarendamisele (praegu on planeerimisel Karksi murukattega lennuvälja ehitus). Tahame toetada püüdlusi muuta Mulgimaa sise- ja välisturistidele ligitõmbavamaks, osaleda keskkonnaalase hariduse andmisel eesmärgiga väärtustada, kaitsta ning arendada puhast elukeskkonda, jälgida keskkonna, sealhulgas metsa, veekogude ja õhu seisundit ning aidata kaasa keskkonnaprobleemide teadvustamisele ja konkreetsete lahenduste väljatöötamisele, Mulgimaa pärimuskultuuri kogumisele, säilitamisele ja väärtustamisele.

Mulgimaa Elu Edendamise Keskus teeb Mulgimaa elanike ja ettevõtjate seas oma eesmärkide saavutamiseks vajalikku selgitustööd, kirjastades trükiseid ja hallates internetiportaali, mille kandvaks sisuliseks teljeks peaks saama kohalike elanike kaasalöömine mõttetalgutel.

Avatakse uus portaal www.mulgimaa.ee

Portaal "Mulgimaa" on loodud põhimõttel headelt mõtetelt tegudele elu edenemiseks Mulgimaal. Ehkki ajalooline Mulgimaa piirneb Abja, Halliste, Helme, Karksi, Paistu, Põdrala ja Tarvastu valla ning Mõisaküla ja Tõrva linnaga, laiendab keskus oma tegevuse tervele Viljandimaale.

Kas pole see ambitsioonikas tees? Nimigi on omalaadne.

Ühest küljest võttes oleme harjunud oma elukesega turvalisel vaiksel Mulgimaal, — et saab ka nii, rutiinis, tasa ja targu, nii nagu on aastaid olnud. Kuid ärgakem! Saab ka teisiti – ärksa vaimu ja selgema mõttega! Igaüks valib oma tee.

Keskus ei korralda, ei lapi kellegi tänavaesist ega katkisi kõnnitee äärekive, vaid pakub võimalust tulla kaasa ja ise välja pakkuda häid, hästi läbi mõeldud mõtteid sellest, kuidas edendada elu kallil ajaloolisel esiisade Mulgimaal. Kui ikka mõtted on tõeliselt head, siis on võimalust ja motivatsiooni ka ise käed külge lüüa.

Ei pea tormama Toompea asju ajama või näiteks võrdõiguslikkuse eest võitlema. Vaatame lähemale — oma trepi ette, oma linna või küla tänavale, järvele ja üle selle, vaatame ka oma kaasa, lapse ja kaaslase silma ja hinge. Kui palju on võimalusi muuta ja muutuda paremaks nii paljudes dimensioonides. Samas ei kihuta keegi uisa-päisa, luud käes, parki pühkima, küll aga leidma võimalusi oma elukeskkonna parandamiseks — kas looduskauni parkmetsa tähistamiseks, uue murulennuvälja ehitamiseks, pärimuskultuuri kogujale finantseeringu leidmiseks, turismitalude ehituse hoogustamiseks, vahva dresiinimatka organiseerimiseks või, palun väga, tänavakorvpallivõistluste organiseerimiseks valla- ja linnavalitsuse vahel. Kuid veel parem — koostöös rahva ja kohalike omavalitsustega arendada elu mulkide Mulgimaal.

Isetoimimise struktuur

Oleme operatiivseks tegutsemiseks loonud külade aktiivide ja valdade patroonide auväärsed kohad. See tähendab, et igas Mulgimaa vallas tegutseb keskuse patroon, kes omakorda valib endale aktiivi. Keskuse vanematekogu koosneb valdade patroonidest, kelle tegemised ja mõtted saavad koondatuna sünergia, mille rakendumisel on Mulgimaa elu edenemisele suur jõud.

Kohalike omavalitsuste inimesed ei pea sugugi end tagaplaanil tundma. Nende kaasalöömine on väga teretulnud. Tihti ongi aktiivsemad inimesed juba niigi ametis küla kultuuri- ja vallaelus. See on vaid hea.

Peamised on infovahetus ja hea tahe. Oma igapäevast leiba teenime kõik, kasvatame lapsi ja armastame peresid. See on peamine. Siit edasi aga mõtleme koos ning jõudumööda lööme käed külge.

Helme kihelkonna Põdrala vallas on keskuse aktiiv juba koos olnud. Mulgimaa pärimuskultuuri entusiastid Anne Pai ja Liilia Arro koos Ants Tauliga on eeskujuks ja heaks nõuandjaks kõigile, keda huvitavad Mulgimaa ajalugu, pärimuskultuur ja rahvamuusika.

Kõnelused jätkuvad kõikide valdade aktivistidega. Samas ei unusta me ärimehi ja omavalitsuste juhte.

Hendrik Agur,
Mulgimaa Elu Edendamise Keskuse juhataja
www.mulgimaa.ee

POLITSEITEATED

15. märtsist 15. aprillini on Karksi konstaablipiirkonnas (Karksi-Nuia linn ja maapiirkond) registreeritud toimepandud kuritegude kohta kaheksa avaldust. Samal ajavahemikul registreeriti kolm väärteo avaldust.

Piirkonnas tabati kolm lubadeta - ja üks alkoholijoobes sõidukijuht. Avalikust kohast toimetati ära üheksa alkoholijoobes isikut.

Väärteo protokoll koostati neljale alaealisele, kes suitsetasid. Neid ootab nüüd rahatrahv, võib olla kuni 600 krooni.

Registreeritud teated

10. märtsi päeval tungiti Polli Aiandusuuringute Keskuse peamajas ühte kabinetti, kus käekotist varastati 400 krooni.

12. märtsi öösel rünnati Kiigemäe motelli juures ühte meest puuhaluga. Samal ööl toimus Kiigemäe motellis ka kaklus, kus ühele mehele löödi rusikaga näkku ja pärast seda peksti teda ka jalgadega. Need isikud on politseile teada.

31. märtsil kell 10.35 tabati suitsetamas neli Karksi-Nuia Gümnaasiumi õpilast.

4. aprillil kell 11.03 leiti Karksi-Nuias Põllu tänaval asuvast korterist ühe meesterahva vägivallatundemärkideta surnukeha. Tegemist oli samas korteris elanud mehega.

8. aprillil sai politsei teate selle kohta, et Polli külas on varastatud 40 meetrit metallist võrkaeda, mis ümbritses Polli õunaaeda.

10. aprilli hommikul teatati, et Karksi-Nuias on Rahumäe tänaval asuva lillepoe ees lillepottidest lilled välja rebitud ja laiali loobitud.

10. aprillil kell 13.55 teatati, et Karksi-Nuias Pärnu maanteel asuva maja hoovis lärmavad noorukid, kes võivad ka kaklema minna. Kohale sõitis valvekonstaabel, kes koostas lärmajatele väärteo protokollid.

12. aprillil teatas üks majaomanik, et Ainja külas on katki visatud tema maja kolm aknaklaasi.

Annika Välja,
Karksi konstaablijaoskonna spetsialist
Riho Rei,
juhtivkonstaabel

Politsei vihjetelefon on 433 8995.

Õpilaste registreerimine Karksi-Nuia Gümnaasiumi 1. klassi toimub kuni 25. maini kooli kantseleis kella 9–13. Esitada vanema avaldus ja lapse sünnitunnistuse koopia.

Ostame kasvavat metsa, metsamaad ja raieõigust, hind kuni 120 000 krooni hektar (läbi raiutud ja hüpoteegiga), ettemaksu võimalus. Maamõõtmine, nõustamine ja abi asjaajamisel. Telefon/fax 489 4055, 511 0415, 517 9566. Faks 6 335 576, Rapla, Tallinna mnt. 14, kab. 332.

Müüa kinnistu 0,4 ha. Kinnistul remonti vajav maja 200 m² ja puukuur. Asub Tartu mnt. 12 Karksi-Nuias. Müügiga kiire. Info tel. 5660 9970.

Piiri talu **müüb** kartuliseemet "Ants" ning kapsa-, tomati- ja lilletaimi. Info tel. 510 1491 või Lilli tee 12 Karksi-Nuias.

Müüa käikudeta perekonnajalgratas. Info tel. 433 1622 või 5555 4114.

Müüa 1000 kuuseistikut, hind 3 krooni + käibemaks. Info tel. 513 5306, e-post suurpuu@hot.ee, Urmas Suurpuu.

Annan rendile Karksi vallas 10—15 ha põllumaad. Info tel. 435 8348.

Uus toidukauplus Karksi-Nuias Rahumäe 2a vajab kiiresti müüjat. Info tel. 518 2595.

Fotograaf kultuurikeskuses 25. mail kella 9.30–10. Passipildid, portree- ja perepildid, kojukutsed.

Pakun saekaatri teenust lintsaeraamiga ning ostan lepapalki ja kasvavat leppa. Info tel. 5664 2061.

Veoteenus 10-tonnise kallurautoga (põllumajandusliku veokastiga). Info tel. 510 3938. Kuulutus ei aegu.

Lugupeetud talunik! Kui sul pole kohta, kus remontida traktorit või veoautot, siis helista telefonil 5664 2061 – seadmetega varustatud töökoda ootab.

Müüa kinnistu 7,4 ha, metsamaa. Katastritunnus 60001:001:0380. Karksi vald, Allaste küla, tel. 523 8852.

Mälestame jäädavalt lahkunuid ja avaldame kaastunnet omastele

REIN PÕLDVER
5. 03. 1942 – 28. 03. 2005
Morna

AUGUST ALLIK
14. 01. 1924 – 28. 03. 2005
Äriküla

LEIDA REBANE
1. 03. 1912 – 31. 03. 2005
Polli

UDO EGOROV
22. 09. 1935 – 5. 04. 2005
Univere

HELJU MÄGI
3. 03. 1929 – 14. 04. 2005
Karksi-Nuia

Käsitöötegijaid ja turismihuvilisi ootab tasuta õpetus

Lehes on juba juttu olnud Lõuna-Viljandimaa käsitöö- ja turismiprojektist, milles osalevad Karksi, Abja ja Halliste vald ning Mõisaküla linn. Suur osa projekti rahast (80 protsenti) tuleb Euroopa Liidu Phare CBC programmist. Eesmärk on aidata kaasa käsitöö ja turismi arengule Lõuna-Viljandimaal.

Projekti jaoks töötab igas vallas oma esindaja, kelle üheks tööks märtsikuus oli küsitleda käsitöö- ja turismihuvilisi. Üks eesmärke oli anda põhjalikum informatsioon piirkonna vaatamisväärsustest, ilusamatest kohtadest, võimalikest üürituste korraldajatest ja muust sellisest, mida saab kasutada turismimarsruutide või programmide koostamiseks.

Küsitluse käigus saime ülevaate käsitöötegijatest ja nende tulevikukavadest, samuti saime parema ettekujutuse turismihuvilistest ja nende plaanidest.

Kuid selle projekti vahest kõige olulisem ettevõtmine on ikkagi koolituste korraldus. Neid on kavas mitu. Esimene kahepäevane on praeguste plaanide järgi kavas korraldada 24. ja 25. mail arvatavasti Kopra talus. See algab kell 10.

Kõik koolituskulud, kaasa arvatud toitlustus, makstakse projekti eelarvest ja on seega a osavõtjate transporti ja majutust.

Seminarist osavõtuks palun võtta ühendust Karksi Nuia turismiinfopunktis töötava Pirkoolitusest osavõtjatele tasuta.

Esimesel koolitusseminaril räägitakse turundusest ning sellest, mida ja kuidas peab tegema, et oma tooteid ja teenuseid paremini müüa. Õppus on mõeldud nii käsitööga tegelejatele kui turismihuvilistele. Seminarist osavõtuks on vajalik eelnev registreerimine, et paremini organiseeridet Kasega, tema lauatelefoni number on 435 5527, mobiiltelefon 528 8474, e-post: turism@karksi.ee.

Ahti Arak,
projektijuht

KARKSI VALLA INFOLEHT. Karksi-Nuia Postkontor, 69102. Toimetus: Maire Torim (toimetaja, tel. 435 5523, fax 435 5522, e-post maire.torim@karksi.ee), Heiki Arro, Inge Dobrus, Helve Joon, Erika Krjutškova, Olav Renno ja Ülle Roomets.